

PSICOLOGIA DEL DESENVOLUPAMENT EN LES PERSONES ADULTES I

Ir. QUADRIMESTRE

Professor: Conrad Izquierdo

Departament: Psicologia Evolutiva i de l'Educació

A.- OBJECTIUS

Objectius generals

Facilitar informació sobre les teories psicoeducatives més pertinents per a l'explicació dels processos de desenvolupament, aprenentatge, i educació en els individus adults.

Promoure la contrastació teòrico-pràctica que faciliti l'elaboració d'instruments per a l'anàlisi de la pràctica educativa i per a la intervenció en l'educació i animació d'adults.

Objectius concrets

Analitzar les relacions entre aprenentatge i desenvolupament, i aprendre el significat dels conceptes bàsics implicats en aquesta relació.

Entendre que el procés d'aprenentatge i desenvolupament dura tota la vida i valorar les implicacions educatives d'aquesta concepció.

Aprofundir en diferents models i concepcions del desenvolupament i veure com poden incidir en les pràctiques educatives.

B. TEMARI

1. Conceptes bàsics de la Psicologia Evolutiva i de l'Educació:

Evolució (creixement, maduració, desenvolupament, aprenentatge)

Innat, après

Capacitats, habilitats

Processos cognitius, emocionals, i motrius

2. Models actuals en Psicología Evolutiva i de l'Educació

Aplicacions educatives derivades d'aquests models

3. L'evolució abans de l'edat adulta: el model de desenvolupament cognitiu de Piaget

Explicació de les diferents característiques evolutives des del naixement fins a l'adolescència

4. La relació desenvolupament-aprenentatge: el model cultural de Vigostki
Funcions psicològiques elementals i funcions psicològiques superiors
El llenguatge com a mediador en el desenvolupament de les funcions psicològiques elementals
Contextos laborals i socials i utilització del llenguatge
5. El desenvolupament a l'edat adulta
Teories del deteriorament intel·lectual
Interpretació d'aquestes teories a la llum d'altres models psicològics: psicologia sociocultural i psicologia del cicle vital
El desenvolupament de les habilitats cognitives a l'edat adulta

C.- METODOLOGIA

- Presentació teòrica del contingut, tant per part dels professors com per part dels alumnes que hagin treballat el material (lectures guiades).
- Comentari de lectures segons un guió previ.
- Treball en petit grup sobre les temàtiques i lectures presentades.
- Proposta d'exercicis relacionats amb la pràctica.

D.- AVALUACIÓ

- Exercicis i petits treballs (resums, comentaris, aplicacions, presentació de temes...) que es duran a terme a l'aula, fets individualment o en grup.
- Exàmens sobre el contingut ensenyat a classe.
- Un treball de curs, orientat i guiat pel professor, sobre l'aplicació pràctica d'un tema concret del programa.

E.- BIBLIOGRAFIA

- ALONSO TAPIA, J. (1991) **Motivación y aprendizaje en el aula**. Madrid: Santillana, Aula XXI.
- BRUNER, J. (1964) La educación como invento social. Dins **Desarrollo cognitivo y educación. Selección de textos por Jesús Palacios**. Madrid: Morata, 1988, 136-146.
- BRUNER, J. (1965) El desarrollo de la mente. Dins **Desarrollo cognitivo y educación**.

- Selección de textos por Jesús Palacios.** Madrid: Morata, 1988, 160-172.
- CLAXTON, G. (1984) **Vivir y aprender.** Madrid: Alianza Psicología, 1987, cap. 9, pgs. 213-239.
- COLE, M. (1984) La zona de desarrollo próximo: donde cultura y conocimiento se generan mutuamente. **Infancia y Aprendizaje**, 25, 3-17.
- COLL, C. (1988) Significado y sentido en el aprendizaje escolar. Reflexiones en torno al concepto de aprendizaje significativo. **Infancia y Aprendizaje**, 41, 131-142.
- COLL, C. (1990) **Desarrollo psicológico y educación, II Psicología de la Educación.** Madrid: Alianza Psicología.
- De la MATA, M.L. i RAMIREZ, J.D. (1989) Cultura y procesos cognitivos: hacia una psicología cultural. **Infancia y Aprendizaje**, 46, 49-69.
- De la MATA, M.L. i SANCHEZ, J.A. (1991) Educación formal y acciones de agrupación y memoria en adultos. Un estudio microgenético. **Infancia y Aprendizaje**, 53, 75-97.
- De la MATA, M.L., SANTAMARIA, A., SANCHEZ MEDINA, J.A., i CUBERO, M. (1987) Características cognitivas del individuo adulto: su disposición para el aprendizaje. **Actas de las V Jornadas de Estudio sobre la Investigación en la Escuela.** Sevilla.
- ENTWISTLE, N. (1987) **La comprensión del aprendizaje en el aula.** Madrid: Paidós/MEC.
- FLECHA, R. (1990) **Educación de las personas adultas.** Barcelona: El Roure, cap. 4 pg. 73-97.
- GAGNÉ, E.D. (1985) **La psicología cognitiva del aprendizaje escolar.** Madrid: Aprendizaje Visor.
- GARCIA MADRUGA, J.A. i CARRETERO, M. La inteligencia en la vida adulta. Dins M. CARRETERO et al. (comp.) **Psicología evolutiva 3. Adolescencia, madurez y senectud.** Madrid: Alianza Psicología, 1985, cap. 4, 143- 177.
- LURIA, A.R. (1974) **Los procesos cognitivos. Análisis socio-histórico.** Barcelona: Fontanella, 1980.
- MIRAS, M. (1991) Educación y desarrollo. **Infancia y Aprendizaje**, 54, 3-17.
- MORENO, A. (1989) Metaconocimiento y aprendizaje escolar. **Cuadernos de Pedagogía**, 173, 53-58.
- PALACIOS, J., MARCHESI, A., y COLL, C. (1990) **Desarrollo psicológico y educación, I Psicología Evolutiva.** Madrid: Alianza Psicología.
- RAMIREZ, J.D. (1987) Bases psicológicas para una teoría de la educación del adulto analfabeto. Dins A. ALVAREZ (comp.) **Psicología y educación. Realizaciones y tendencias actuales en la investigación y en la práctica.** Actas de las II Jornadas de Psicología y Educación. Madrid: Aprendizaje Visor, 126-135.
- RAMIREZ, J.D. (1990) Comprensión y diálogo en el discurso escrito. **Cuadernos de**

Pedagogía, 179, 20-23.

- RAMIREZ, J.D., De la MATA, M.L., CUBERO, M., SANCHEZ MEDINA, J.A. i SANTAMARIA, A. (1988) **Educación y procesos cognitivos: una aproximación sociocultural**. Junta de Andalucía, Consejería de Educación y Ciencia, Monografías de Educación de Adultos, nº 5.
- RIVIÈRE, A. (1984) **La psicología de Vygotski**. Madrid: Aprendizaje Visor, 1985.
- VILA, I. (1985) Lenguaje, pensamiento y cultura. **Anuario de Psicología, 22(2)**, 18-28.
- VILADOT, G. i ROMANS, M. (1988) **La educación de adultos**. Barcelo na: Laia.
- WELLS, G. (1987) Aprendices en el dominio de la lengua escrita. Dins A. ALVAREZ (comp.) **Psicología y educación. Realizaciones y tendencias actuales en la investigación y en la práctica**. Actas de las II Jornadas de Psicología y Educación. Madrid: Aprendizaje Visor, 57-72.
- WELLS, G. (1990) Condiciones para una alfabetización total. **Cuadernos de Pedagogía, 179**, 11-15.